

Velkommen til NEWPATH-seminar

På nye eller stengte veier mot et lavkarbonsamfunn?
Analyser med utgangspunkt i verdikjeden for kjøtt og meieriprodukter

NEWPATH: Nye veier mot et lavkarbonsamfunn. Verdikjeden for kjøtt og meieriprodukter som interessefellesskap

- Prosjektleder: Ruralis
- Samarbeidspartnere: NIBIO og James Hutton Institute
- Start/sluttdato: 01/01/2014 – 31/12/2018
- Finansiert av Norges forskningsråd – KLIMAFORSK

- Formål: I NEWPATH studerer vi stiavhengighet og begrensede valg i verdikjeden for kjøtt og meieriprodukter; hvordan eventuell stiavhengighet bidrar til å begrense endringer som muliggjør primærproduksjon med et lavere karbonavtrykk. Samt politiske anbefalinger for hvordan å løse opp i disse begrensningene

Bakgrunnen for prosjektet

- Norge har forpliktet seg til å foreta en formidabel reduksjon i nasjonale klimagassutslipp, landbrukssektoren inkludert
- Vi trenger forskning på de underliggende rammebetingelsene og politiske virkemidler som «låser sosiale systemer fast i karbon-intensive utviklingsretninger»
- En strukturell tilnærming: menneskelig atferd utgjør en del av et system basert på teknologier, reguleringer, institusjoner og kulturelle diskurser; «sosio-kulturelle regimer» (Geels, 2004) med tilhørende regler som påvirker aktørers oppfatninger og handlinger
- Hvorfor fokus på melk og kjøtt: NRF; påtrykk om reduksjon; økt etterspørsel; betydning for rurale samfunn

Ambisjoner og utfordringer

- Et nokså ambisiøst prosjekt:
 - «som mål å fremme sosial transformasjon til et lavkarbon-samfunn i Norge gjennom å låse opp stivhengigheten i landbruksbasert verdikjede»
 - «vil resultere i essensiell kunnskap for å møte Norges klima-forpliktelser»
- ...På et nokså utfordrende felt:
 - Et felt hvor det stadig skjer utvikling
 - Kan være vanskelig å kombinere med øvrige, nasjonale målsettinger
 - Mye usikker kunnskap rundt utslipp/-tiltak
 - = Til dels vanskelig å si hva som skal til for å få landbruket på en mest mulig klimavennlig sti, enn så lenge naturvitenskapen ikke enes om hvordan denne stien ser ut!

Noen forutsetninger i prosjektet

- Hovedfokus på politiske målsettinger for utslippskutt i Norge
- Men:
- Det skal fortsatt foregå matproduksjon i Norge
- Samt «handle lokalt – tenke globalt»

Prosjektets oppbygging

- 3 arbeidspakker som ser på stiavhengighet fra ulike perspektiver:
 - AP1: stiavhengighet på bruksnivå (Ruralis – kval. data)
 - AP2: økonomisk modellering av lock-in (Nibio/nif - nasj. statistikk)
 - AP3: stiavhengighet i den øvrige verdikjeden (Ruralis – kval. data)
- AP4: Agent-basert modell-utvikling (Nibio/bioforsk + JHI - ulike data)
- AP5: Endringsscenarier (Ruralis - workshops)
- AP6: Forslag til politikk og virkemidler (Ruralis – inkl. resultater fra alle AP)